

УДК 634.8:631.811.98

**ЗАСТОСУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ
ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ УРОЖАЮ ТА ЯКОСТІ ВИНОГРАДУ
СОРТУ БАСТАРДО МАГАРАЦЬКИЙ**

Н.В. Каменева, Т.Г. Бороблюк
Одеський державний аграрний університет

Проведені дослідження по вивченню вітчизняних регуляторів росту Крезацин та Вимпел показали суттєвий позитивний вплив на ріст, розвиток та продуктивність винограду сорту Бастардо магарацький в умовах півдня України.

Ключові слова: регулятори росту, урожай, Бастардо Магарацький.

Сучасне сільське господарство вже можливо представити без використання в своїй практиці регуляторів росту рослин. Частина регуляторів знайшли своє достойне місце та з успіхом використовуються у виноградарстві, частина знаходиться у стадії експериментального вивчення. Використання фізіологічно активних речовин (ФАР) переслідує багато цілей: збільшення врожайності та якості вирощуваної продукції, пришвидшення стиглості, покращення зав'язувальності плодів, полегшення механізованого збору врожаю і т.д. Вони впливають також на засухо- та морозостійкість рослин, сприяють підвищенню неспецифічного імунітету (імунокорекція), знижують склад нітратів та радіонуклідів у вирощуваній продукції, впливають на її збереженість.

Метою наших досліджень було вивчення позакоренових обробок вітчизняних регуляторів росту Крезацин та Вимпел на врожай, якість винограду і вина сорту Бастардо магарацький в умовах СВК "Південний" Саратського району Одеської області.

Полеві дослідження проводились у СВК "Південний" Саратського району Одеської області у 2009-2010 р.р. на виноградних насадження сорту Бастардо магарацький.

Схемою досліджень було передбачено наступні варіанти: 1. Контроль; 2. Обробка регулятором росту Вимпел; 3. Обробка регулятором росту Крезацин.

Дослід закладено у трикратній повторності. В кожному варіанті 45 облікових кущів.

Важливим інструментом направленої впливу на ріст, розвиток, урожай та якість винограду є використання регуляторів росту і наші дослідження підтвердили це. При використанні позакоренового обприскування кущів винограду препаратом Крезацин площа листової поверхні куща у середньому за 2009-2010 рр. збільшилась на 1,59 м² або на 23,8% у порівнянні з контролем. Різниця за варіантами дослідів математично доведена НСР₀₅=1,04 м² табл.1.)

Продуктивність листового апарату при використанні стимулятора росту препаратів Вимпел та Крезацин дещо знизилась у порівнянні з контролем і склала 0,42 та 0,41 кг/м² листя, проти 0,46 кг/м² на контролі, (табл.1.)

Таблиця 1.- Розвиток листової поверхні та об'єму однорічного приросту винограду сорту Бастардо магарацький під впливом застосування регуляторів росту, (середнє за 2009- 2010 р.р.)

Варіанти	Площа листової поверхні		Отримано врожаю на м ² листків, кг	Об'єм однорічного приросту		Визрівання пагонів, %
	куща, м ²	гектару, тис. м ²		куща, см ³	гектару, тис. м ³	

Контроль	6,68	14,85	0,46	1079,6	2,39	78,4
Вимпел	8,91	19,79	0,42	1335,8	2,97	86,5
Крезацин	8,27	18,38	0,41	1240,9	2,76	84,3
НСР ₀₅	1,04					

Під впливом вивчаємих регуляторів росту збільшились показники об'єму однорічного приросту. Найбільший об'єм однорічного приросту куща, та відповідно гектару насаджень спостерігається при використанні обробки препаратом Вимпел. Тут об'єм однорічного куща склав 1335,8 см³, що на 256, 2 см³ більше контролю. При використанні препарату Крезацин об'єм однорічного приросту куща збільшився у порівнянні з контролем на 161,3 см³ або на 15,5% (табл.1.)

Визрівання пагонів при використанні препаратів Вимпел та Крезацин було достатньо високим та склало у досліджених варіантах 86,5 та 84,3% , проти 78,4% на контролі (табл.1.)

Усі досліджувані препарати впливають на кількість та якість урожаю сорту, що відповідає даним, наведеним у літературі. З цією метою ми проводили визначення маси грона, кількість ягід, а також підрахунок врожаю з куща з подальшим перерахунком врожаю з 1 га.

Найбільша маса грона 175,2 г, що на 11 г більше контролю, отримана при використанні позакореневій обробці препаратом Вимпел; на - 9,7 г більше контролю маса грона з кущів оброблених препаратом Крезацин. Різниця за варіантами дослідів математично доведена НСР₀₅=5,8 г (табл. 2.)

Таблиця 2.- Вплив застосування регуляторів росту на продуктивність винограду сорту Бастардо магарацький, (середнє за 2009 - 2010 р.р.)

Варіанти	Маса грона, г	Врожайність		Цукристість соку ягід, г/дм ³	Кислотність, г/дм ³
		куща, кг	гектару,т		
Контроль	164,2,4	3,07	6,82	192,0	8,3
Вимпел	175,2	3,71	8,25	214,0	8,1
Крезацин	173,9	3,41	7,57	210,0	8,2
НСР ₀₅	5,77		0,62		

Виходячи з більшої маси грона, а також більшої кількості ягід, найбільший врожай з куща у середньому за 2009-2010 р.р отриманий у варіанті, де застосовували препарат Вимпел — 3,71 кг на кущ, що на 0,64 кг більше у порівнянні з контролем. У перерахунку на гектар виноградних насаджень врожайність в цьому варіанті збільшилась на 1,43 т або на 20,9%. При використанні препарату Крезацин врожайність винограду зростає у порівнянні з контролем на 0,72 т або на 11% і склала 7,57 т з гектару. Різниця за варіантами дослідів математично доведена НСР₀₅=0,62 т (табл. 2)

Аналіз літературних даних показує, що вплив регуляторів росту на склад цукру та кислот в ягодах залежить від біологічних особливостей сорту, використовуваних концентрацій препаратів, строків та засобів їх використання. З врахуванням цього нами були визначені сахаристість та кислотність соку ягід сорту Бастардо магарацький при використанні регуляторів Вимпел та Крезацин, концентрацією 0,4% в три строки: за 2-3

дні до цвітіння, при досягненні ягодами величини горошини та за 2 доби до збору врожаю. Використання Вимпел і Крезацин призвело до збільшення цукристості ягід. Масова концентрація цукрів в соку ягід при обробці кущів винограду препаратом Вимпел збільшилась на 22 г/дм³ у порівнянні з контролем, а при використанні препарату Крезацин – дещо менше – на 18 г/дм³ більше контролю. При цьому титруєма кислотність, навпаки, дещо знизилась у порівнянні з контролем, що у результаті добре вплинуло на якість виноматеріалів (табл.2).

Проведені дослідження по вивченню вітчизняних регуляторів росту Крезацин та Вимпел показали суттєвий позитивний вплив на ріст, розвиток та продуктивність винограду сорту Бастардо магарацький в умовах півдня України.

Література

1. Гадиєв Р.Ш. Применение регуляторов роста в виноградарстве и питомниководстве/ Р.Ш. Гадиєв, В.А. Шерер. – Киев, Урожай, 1991. 51 с.
2. Ильчинский В.Ф. Применение регуляторов роста нового поколения в виноградарстве/ Виноградарство и виноделие – 2001, №2, с. 37-39.
3. Калинин Ф.Л. Биологически активные вещества в растениеводстве, К., 1984

Аннотація

Каменева Н.В., Борболюк Т.Г. Застосування вітчизняних регуляторів росту для підвищення урожаю та якості винограду сорту Бастардо Магарацький. Проведені дослідження по изучению отечественных регуляторов роста Крезацин и Вимпел показали существенное позитивное влияние на рост, развитие и продуктивность винограда сорта Бастардо магарацький в условиях юга Украины.

Ключевые слова: регуляторы роста, урожай, Бастардо Магарацький.

Summary

Kameneva N.V. Borbolyuk T.G. The Utilization of one`s country of growth regulators for increase of a crop and quality grapes of a grade of Bastardo Magaracky. The increase researches of one`s country of growth regulators like a "Krezatsin" and "Vimpel" are conducted. Have shown essential positive influence on growth, development and efficiency on a grapes of a grade of Bastardo Magaracky under the conditions in the South of Ukraine.

Key words: growth regulators, harvest, Bastardo Magarachskiy.